confessus sis ab habente potestatem/ ⁊ an in bocte decipias. vel alter te

¶ Consideratio Octaua.

Tatus ꝑuilegiatorꝝ ꝗ habet. dũ ꝓpctis publicis absoluũt parochianos/ vt ipi debeãt facere fidẽ de absolutione/ ⁊ absoluẽdi ꝑtãte. si super ꝗ a curatis parochialib fuerint req̃siti. sub pena denegãdi rõnabiliter talibus cum se dicũt absolutos eucharistie sacramentum.

¶ Consideratio Nona.

Tat ꝑuilegiatorꝝ ꝗ habet/ vt non debeãt inducere voto vel ꝑmisso/ alios ad eligẽdũ sepulturã in ecclesijs ⁊ locis suis. Vl'ad ꝑsistendũ in iaz elecra ibidẽ. Et ꝗ sub pena excõicationis latesnie. Debẽt ꝑterea reddere q̃rtam ꝑtẽ legatorꝝ/ seu funeraliũ/ curato parochiali ipius defuncti/ que pars canonica nominatur

¶ Consideratio Decima

Tatus ꝑuilegiatorꝝ ad ꝑdicandũ debet ꝓm q̃litatẽ auditorꝝ formare ꝓmonẽ/ ne coꝝã laicis ⁊ subditis detegat vitia clericorꝝ atq̃ dñorꝝ. Hoc ei esset nõ extirpare vitia. sed nutrire rebellionez/ scz murmurationis ⁊ ꝓtempt' apud audientes. Fiat insup ꝑdicatio ꝑncipaliter de pũctis nostre religionis in fide spe ⁊ caritate cum ceteris virtutib. Sed/ ⁊ ꝑsertim confessiones mulierꝝ ⁊ iuuenũ/ nõ nisi locis patentibus ⁊ publicis audire/ nec ꝓuẽticula in cameris ⁊ angulis agere ꝑsumant. ab oi specie mala abstinentes se.

De vtroqz statu simul.

¶ Consideratio Prima.

Tatus vterq̃ curatorꝝ scz ⁊ ꝑuilegiatorꝝ/ inuigilet cognoscere casus reseruatos ꝑlatis. ne seducant ⁊ seducant/ si transgrediant limites sue ꝑtãtis q̃uis expediret pauciores casus ꝑsertim occultos reseruari vt sunt pctã illa carnis q̃ freq̃ntissime cõmissa vix cõfitent. presertiz per mulieres ⁊ adolescentulos.

¶ Consideratio Secunda.

Tatus vterq̃ studeat alter alteri' onera portate sine contẽtõe ⁊ emulatione/ de reb predicatis/ vel alijs/ ne si inuicem more cornicũ se mordeant/ ꝓsumantur. Ne ꝑterea surgat feda opinio ecclasticorꝝ apud laicos/ ⁊ vituper̃ ministeriũ ꝗ dei. Nonne de' q̃so abunde diues est ꝑ oibus. Nõne pacis est de' nõ diuisionis.

Deniq̃ q̃d ꝑdest pharisaica ꝓtentio de status ꝑeminẽtia q̃n sanctius est dare opam. vt q̃s ꝑfect' inueniat. q̃ si iacẽs in imis/ de ꝑfectõe stat' gliet. Attẽto ꝑsti q̃ ꝓcilior ecclasticorꝝ bꝓuatio/ ñ ꝑt ita ꝓcludi sub regul' q̃buscũq̃. q̃n ncẽ sit r̃currere sepissime ad glosã sapiẽtissimi Augu. tractã ex opib xꝝpi vicz/ q̃ talia dant in obꝓuanda animi ꝑpatione. ⁊ nõ sp opis exhibitiõe. Que animi ꝑparatio ꝑt apud oẽm statũ ⁊ ꝑsonaz xꝝpiaue religionis si vult inueniri. ¶ Finit.

Incipit tractatus

eiusdem Cancellarij parisiej de modo viuendi omnium fidelium.

¶ Ad nobiles Consideratio prima.

Regula prima que spectat ad nobiles potentes/ ⁊ scabinos. ne pauperes videlicet per potentiam suam opprimiant et a subditis suis opprimi permittant. Malos vsus in villis suis destruant. Causas pauperum/ viduarum/ et orphanorum/ libenter audiant. ⁊ cito iuste iudicent. Muuera pro iudicio faciẽdo vl festinando. aut retardando. non accipiant Nil a subditis suis extorqueant.

¶ Ad milites Consideratio secunda.

Regula ad milites tangitur Luce. iij. Neminẽ concutiatis scilicet in persona per potentiam indebite. Nemini calumniam faciatis in rebus quã per militiam facere possetis. Et ꝓtẽti estote de stipendijs vestris id est redditibus vestris multis temporibus. accipiendo vero ad defendendam patriam. ij. Machabeo. xv. Accipe gladium sanctũ munus ⁊c. Romanorꝝ. xiij. Non sine causa gladiũ portat

¶ Ad simplices Consideratio tertia.

Regula simplicium quo ad ecclesiã vt ieiuni ad missam veniant. In missa non loquantur nec circũspiciant. Ante missam orare debent/ vt gratiã dei recipiant. In missa memoriam passionis christi habeant. Ante euangelium sancti Johannis nõ exeant. Sermones libẽter ⁊ diligenter audiant. ⁊ referre post missam gratias deo satagant.

Ad episcopos ⁊ prelatos.

Regula eporꝝ ⁊ prelatorꝝ satis patet ad Thimothe. iij. Oportet episcopum sine crimine esse sicut dei dispensatorem. Et Matt. xx. Qui maior est vestꝝ sit vester minister. i. Corꝝ. vi. Hortamur vos ⁊c

¶ Est aũt officiũ epi malos corrigere ⁊ arguere bonos ⁊ pusillanimes pacificar. Or sic dñs Petro in psona cuiuslibet plati ait Pasce oues meas. ⁊ Tessalo. v. Fres corripite inqetos/ ꝯsolamini pusillanimes. De istis. ij. ad Thimo. iiij. Predica vbũ insta optune. iportue. obsecra. argue. increpa in oi patia ⁊ doctria. Et Gal. vi. Si poccupatus fuerit hõ i aliq delicto ⁊c. ¶ Ad clicos

Regula clericoꝝ est hre doctrinaꝫ sanã. vita scãm. famã odoriferam. Heb. v. Sacerdotes hñt hostias p delictis suis offerre. ⁊ Aug. in regula sua Sit vob cor vnũ ⁊ aia vna in dño. ps. Sacerdotes tui induant iusticia. Colos. iiij. Induite vos sic electi di. viscera misericordie ⁊ pietatis hñtes. ¶ Ad religiosos

Regula religiosoꝝ est viuere i obediẽtia. castitate. ⁊ pauptate. Et debẽt deuote orare ⁊ cõtẽplari. ⁊ carnẽ mortificare/ ꝯtra vitia ⁊ ꝯcupiscentias Vñ Aug. in regula monachoꝝ. In oib ⁊ sup oia amet ⁊ honorificet deus. Et Hugo de scõ victore de claustro anie. Sũma religionis regula in h depẽdet vt plati custodiant subditos suos. subditi platis benigne obediãt. deuoti sint senes. iuuenes vero laboriosi. Sit honestas i hitu. mediocritas in victu. Sint in claustro assidui/ ⁊ ad iniuriã rari. Nõ sint ciuiles sed claustrales. Sit intẽti psalmis nõ caus. Nõ sit rumor in claustro/ sed dilectio. In capitulo non lites/ sed ꝯfessio. In choro sit sacra simplicitas/ ⁊ circa altare reuerentie honestas

¶ Ad diuites.

Regula diuitũ ne aliquid iniustuꝫ adqrãt. Ne ppt diuitias suas paupes vicinos suos despiciãt. Pauperes sustineant. Operarijs suis bene ⁊ cito persoluant. Adulatores neqꝫ adulatrices in mẽsa recipiãt. Diligenter ⁊ libenter ad ꝯcordiam vicinoꝝ suorum laborent

¶ Ad pauperes.

Regula pauperum/ vt diuitibus libenter ⁊ fideliter seruiant. nec diuitibus ppter diuitias suas inuideãt nec ppter paupertateꝫ adulatione vel detractione peccent. Nec impatienter sed gratãter paupertatem sustineant: nec iniuste ditari cupiant: nec ecclesias propter diuites vitent. Nihil furti a familia suorum vicinorum/ nec ab alijs retineant.

¶ Ad virgines.

Regula virginũ. Non sint loqces. sed simplices corde ⁊ hitu. Ad virginitatem matris christi cogitent. ⁊ eã diligant. Choreas vitent. Inter iuuenes non sedeant: nec se abeis palpari pmittant. Non ament aliquem illicito amore. Adulatores neqꝫ adulatrices recipiãt nec audiant. Orationes libenter dicant. Sordida verba ⁊ inhonesta fugiant

¶ Ad viduas.

Regula viduaꝝ est vt ꝯtinentiã diligant. ⁊ in vestib humiliter se habeant ⁊ orõnib libenter insistãt. Homines suspectos in hospicio suo non recipiãt. De ꝯsilio pboꝝ se gubernent ⁊ viuãt Sanctã Annã ⁊ Elizabeth viduas cogitent. Familiã castã habeant. Paruꝫ per vicos currant. ¶ Ad nuptas.

Regula nuptarũ est thimo. honorare superiores. diligere maritum regere familiam. diligẽter gubernare domũ. ⁊ seipam honestam ⁊ irrephensibilẽ oñdere siue exhibere. ¶ Ad mulieres

Regula mulieꝝ est q nõ se indecenter ornatas ostendãt. Aures. collũ guttur ⁊ caput tegant. Humiliter in ecclesia ⁊ vbiqꝫ se habeant. nec alias mulieres per superbiam suam iuuent

¶ Ad maritos ⁊ vxores.

Regula viroꝝ ad vxores ⁊ ecõuerso ponit Ephes. vi. Viri diligite vxores vestras. sicut ⁊ xps dilexit ecclesiam suam. vxor autem timeat virum suum. ij. Corinthеorum. ¶ Viri cohabitantes sm ꝯscientiam: quasi infirmiori vasculo muliebri impertientes honoreꝫ.

¶ Parentum ad filios.

Regula parentũ ad filios Eph. vi. Et vos pres nolite puocare ad iracundiã filios vestros. sed educate eos in disciplina ⁊ correptione. iij. Coꝝ. xij. Nõ debent filij thesaurizare parentib. sed pentes filijs. ¶ Filioꝝ ad parentes

Regula filioꝝ ad pentes est q pentes honorẽt/ ⁊ eis in bonis obediant/ nec eis sua furent. Ante eos ñ rñdeãt. A maledictõib oino se caueãt. Cũ pentib aliqñ ad eccliam vadãt libẽter/ in negocijs pentũ suoꝝ fideliter laborent.

Dominorum ad seruos.

Regula dñoꝝ ad seruos Eph. vi. Vos dñi eadẽ facite illis/ remittẽtes minas. ⁊ soluite dño qd iustuꝫ

est, ⁊ equũ suis pstate. sciẽtes q ⁊ vos dñm in celis habetis eccĩ. vij. Ne ledas seruũ tuum in veritate opantẽ. Seruus sensatus sit tibi dilect⁹ q̃si aia tua. nõ defraudes illũ libertate. neq; inopem derelinquas illũ

Seruorum ad dominos.

Regla seruorũ ad dños Colloseñ. iij. Serui obedite dñis carnalib⁹. nõ ad oculũ seruientes. quasi hoibus placentes. sed in simplicitate cordis / timẽtes deum. scientes q a dño accipietis retributionẽ hereditatis. i. Petri. ij. Serui subditi estote in omni timore dñis vestris non tñ bonis ⁊c.

¶ Ad familiam.

Regula ad familiã. Ne fraudẽ dñis suis in seruiẽdo. negligendo. faciant. Fideles sint in rebus suis custodiendis. Nubil ab eis auferant occulte / nec alios facere pmittant. Nunciũ malum non faciant. vxori vel filijs dñi sui. De male rñdendo caueãt. Malos rumores fugiant. vñ in domo malum oriri possit / sed discordias etiã reportare vitent. Missi cito reuertant. Pecuniã suã in supbia vestiuz nõ expendãt. Ita viuãt in humilitate. vt labor eorum sit eis in remissionez peccatoꝝ suorum.

¶ Ad mercatores.

Regula mercatoꝝ est vt non in die dñica mercent. Nec piurent. Ab illicito sibi caueãt lucro. Nec ad diem vendant vel carius ꝓpter dilationem. Vt debitũ suũ tpe pmisso soluant. Nec scientes mentiant. Equã staterã habeant / eq̃ pondera / ⁊ equam mensuram.

¶ Ad tabernatores.

Regula tabernatoꝝ est / ne pmittãt ludere ad tacillos in tabula sua. neq; in tabna sua. Deũ blasphemarĩ nõ pmittãt. Nec meretrices recipiãt de nocte. Plenã mensurã dent omibus. Vinuz cum aq̃ ad vendendũ nõ misceãt. Nec aliq̃ pocula vel fercula aliquo modo ad vendẽdum defraudẽt.

¶ Ad hospites.

Regula ad hospites ẽ / q̃ malos in hospitio suo nõ pmittãt / vel sciẽter recipiãt. Nec hospitib⁹ suis furent̃ auenã vel fenũ. Nec sustineãt q̃ hospites sciẽter fornicent̃ in hospicio suo. Justã bonã rõnabilem computationem cum hospitibus suis faciant.

¶ Ad senes

Regula ad senes ẽ. In eccia libent̃ iaceãt. Juueniby bonũ exẽplũ pbeant. De maledicẽdo siue malefaciẽdo ipos repḥẽdãt. Turpia vba nõ hẽant. Nec laudẽt malicias corã iuueniby. Mulierculas a bono nõ retrahãt. Nec iuuenes laudẽt in supbijs suis.

¶ Ad omnes.

Regla ad oẽs ẽ. vt excõicatos vitẽt. Nõ se iebriẽt. Pauperes ꝓ posse suo sustineãt. Sacẽdotes ⁊ religiosos / ⁊ eccias vbiq; honorẽt. Et deuote ab eis doctrinã audiãt. Festa bñ custodiãt. Decias rite soluãt. Detractionẽ caueant. Ab adulatõe / a blasphemia / a mẽdacio / a periurio / ab assiduo iurameto / a turpib⁹ verb / ⁊ maxie a luxurios verb se abstineãt / q̃ circũstãtes zaudiẽtes ab eis inflãmant. Precepta eccie teneãt / pnias sibi iniũctas diligẽter ꝓpleant. Alt̃ alteꝝ ad bonũ op⁹ inuitet / ⁊ de malo repḥendat. Vent libẽter elemosinas. q̃ sicut aq̃ extinguit ignẽ ita elemosina extinguit pctm̃. Missas / ꝓmones / ⁊ ꝓfessiones libẽter colãt ⁊ freq̃ntẽt. Ablata restituãt. q̃ nõ dimittit pctm̃. nisi restituat ablatũ vt dicit Aug. In vespe. i. in fine vite tormẽta inferni. ⁊ gaudia paradisi cogitent.

Regula oim ponit Matth. xxviij. Baptisantes oẽs gẽtes / in nomie pris / ⁊ filij / ⁊ spũssancti. vt ꝓm illõ Joh. i. oẽs crederẽt ꝓ illũ. i. Pet. iij. In fide aũt oẽs vnanimes. In orõne estote cõpatiẽtes. fraternitatẽ amatores. miserico⁊des. modesti. hũiles. non reddentes malum ꝓ malo. neq; maledictũ ꝓ maledicto. sed e cõtrario bñdicẽtes ⁊c. Eccẽs vl. Deũ time / ⁊ mãdata eius obꝑua. H̃ est omnis hõ ⁊c. Vñ ad Gal. vi. Qui hãc regulã secuti fuerint. pax sup illos ⁊ misericordia. Finit

Sermo eiusdẽ doctoris / de tribulationib⁹ ex defectuoso eccia stico q̃ regimie / adhuc eccĩie puenturꝭ / ⁊ de signis earundẽ / ex snia pnũciat⁹ de ꝛceptõne gl'iose ỷgis Marie in ꝛcilio Cõstãtieñ

U

Dominꝰ dabit vob signũ. Ecce ỷgo ꝛcipiet ⁊ pariet filiuz. Esaie. vij. recitatũ ⁊c. Hũc q̃ ad scõm. Reue. pres ⁊ dñi / restat oñdere quõ signũ oipotẽtie / ⁊ sũme clemẽtie / factũ sit signũ ꝛtradictiõis ⁊ ruine. Contradiciit eni achaz petere signũ qõ ꝓ ꝓpham scz Esaiã a dño sibi erat ꝓceptũ. Nõ petã inq̃t / ⁊ nõ tentabo dñz. Hoc q̃dem addidit / ⁊ nõ tentabo dñm / forma quidẽ pietatis sed non ỷtutꝭ. Colebat achaz idolũ qõ deserere noluit / ⁊ iõ ne dñs